

KijkOnderzoek
stichting

**TV in Nederland
2004**

TV IN NEDERLAND 2004
ONTWIKKELINGEN IN TV BEZIT EN TV GEBRUIK
ESTABLISHMENT SURVEY

André van de Wal

Nelly Kalfs

Amstelveen, 21 februari 2005

© Auteursrecht voorbehouden.

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de voormelde instanties.

1. Inleiding

IntomartGfK voert in opdracht van de Stichting Kijkonderzoek het Establishment Survey uit. Doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van belangrijke televisie gerelateerde huishoudkenmerken in Nederland. Tevens levert dit onderzoek adressen en potentiële nieuwe panelleden voor het Kijkerspanel.

Dit rapport beschrijft de ontwikkelingen in tv-bezit en –gebruik in 2003 en 2004. De uitkomsten zijn representatief voor alle huishoudens in Nederland. Hiervoor zijn 6.142 huishoudens ondervraagd in 2004 (resp. 6.311 huishoudens in 2003). De hoge netto respons van 61,2 procent¹ draagt mede zorg voor de betrouwbaarheid van de resultaten.

2. Kerncijfers 2004

Allereerst worden de kerncijfers 2004 getoond, gevolgd door enkele doelgroep uitsplitsingen. Vervolgens worden de significante verschillen tussen 2003 en 2004 weergegeven, waarna per thema dieper wordt ingegaan op de ontwikkelingen.

In onderstaande tabel staan de kerncijfers weergegeven voor 2004. In de bijlage zijn de cijfers op doelgroepniveau opgenomen.

Tabel 1: Kerncijfers 2004

Kenmerk	Totaal
1 of meer tv-toestellen in gebruik	98,6%
Aantal tv's in gebruik (gemiddeld)	1,7
Tv-toestellen in tweede woning	2,2%
Teletekst op basistoestel	91,9%
Kabelabonnement of gemeenschappelijke antenne	90,2%
Eigen antenne	4,7%
Schotelantenne	10,0%
Kabelabonnement met decoder	5,5%
Videorecorder	77,8%
DVD-speler aangesloten op een televisie	54,5%
DVD-recorder aangesloten op een televisie	11,1%
Spelcomputer die op tv kan worden aangesloten	20,3%
PC	72,1%
Kijkt wel eens tv via de PC	6,6%
Abonnement rtv-programmablاد	56,1%
Steunlidmaatschap	15,0%

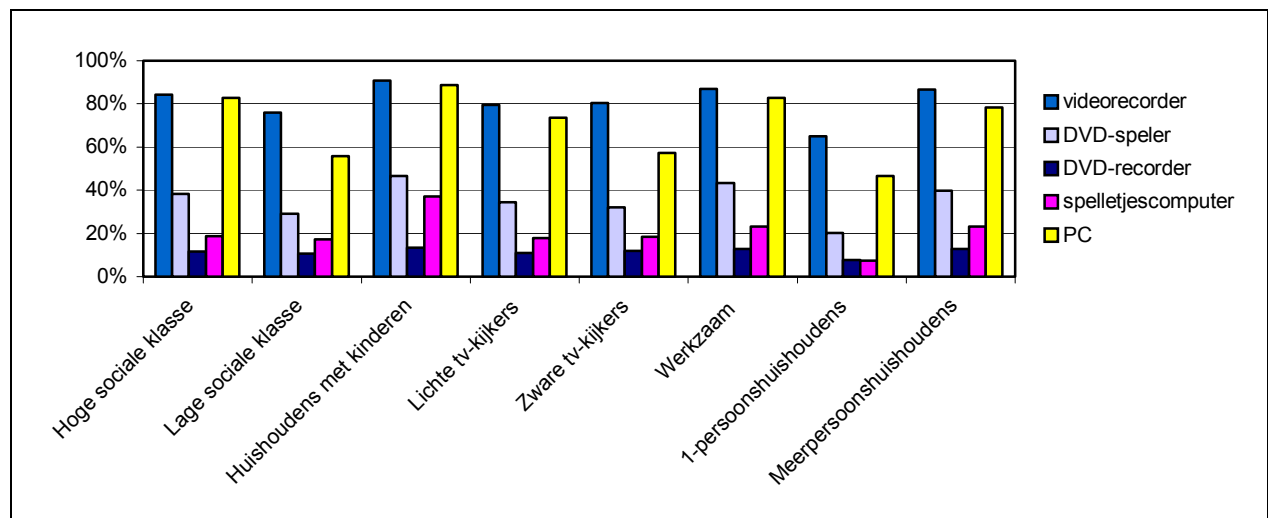
Bron: Establishment Survey SKO 2004
N=6.142 huishoudens

¹ Gemiddelde over het 1^e halfjaar 2004 (dus inclusief herbenadering).

Bijna alle huishoudens bezitten een of meer tv-toestellen en gebruiken die ook regelmatig. De meeste toestellen bezitten de mogelijkheid om Teletekst weer te geven. Nederland kent een hoge kabelpenetratie met ruim 90 procent. 10 procent van de huishoudens bezit een schotelantenne, terwijl ruim 4 procent nog een eigen antenne bezit. 5½ procent van de huishoudens bezit een kabelabonnement in combinatie met een decoder. Videorecorders staan in 80 procent van de huishoudens, spelcomputers staan in 20 procent van de huishoudens. Het percentage huishoudens dat een DVD-speler bezit is, net als in 2003, fors toegenomen en is gemiddeld ruim 54 procent. 72 procent van de huishoudens bezit inmiddels een PC, ruim 6 procent van de huishoudens kijkt wel eens tv via de PC. 56 procent van de huishoudens bezit een abonnement op een rtv programmablad, 15 procent bezit een steunlidmaatschap.

In figuur 1 worden de kerncijfers weergegeven van het bezit van videorecorders, PC's, DVD-spelers en -recorders en spelcomputers voor een aantal doelgroepen.

Figuur 1: Kerncijfers per doelgroep

Kijken we naar apparatuur die aangesloten kan worden op de televisie of via welke televisie kan worden gekeken, dan blijkt dat huishoudens met kinderen de meeste en éénpersoonshuishoudens de minste apparatuur bezitten. Sociale klasse speelt nauwelijks een rol bij het wel of niet bezitten van een spelcomputer in tegenstelling tot de verdeling bij de andere apparatuur. Of het huishouden valt te typeren als een lichte of zware kijker maakt voor het bezit weinig uit, met uitzondering van de PC.

3. Significante verschillen ten opzichte van 2003

In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de kenmerken die een significante ontwikkeling laten zien tussen 2003 en 2004. Daarna wordt per thema ingegaan op alle ontwikkelingen.

Tabel 2: Verschillen ten opzichte van 2003

	2003	2004	
Schotelantenne	8,3%	10,0%	+
DVD-speler aangesloten op een televisie	33,4%	54,5%	+
DVD-recorder aangesloten op een televisie		11,1%	+
Spelcomputer (op tv)	17,9%	20,3%	+
PC	68,1%	72,1%	+
Kijkt wel eens tv via de PC	4,6%	6,6%	+
Kabelabonnement met decoder	4,8%	5,5%	+
Gebruik decoder: extra TV themakanalen	0,7%	1,6%	+
Videorecorder	79,7%	77,8%	-
Abonnement RTV programmablad	57,7%	56,1%	-
Abonnement TV-krant	1,9%	2,4%	+
Abonnement AVRObode	5,5%	4,7%	-
Abonnement Studio	3,0%	2,5%	-
Abonnement Mikrogids	6,0%	5,1%	-
Abonnement VARA TV Magazine	7,3%	6,3%	-
Steunlidmaatschap BNN	1,8%	3,1%	+
Steunlidmaatschap EO	4,3%	3,5%	-

Bron: Establishment Survey SKO 2003-20034

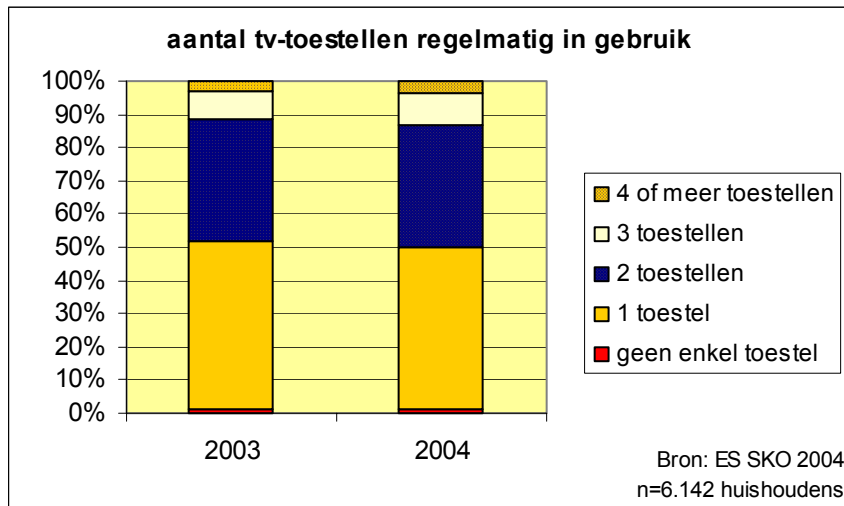
n=6.311/6.142 huishoudens

4. Ontwikkelingen per thema

4.1 Tv bezit

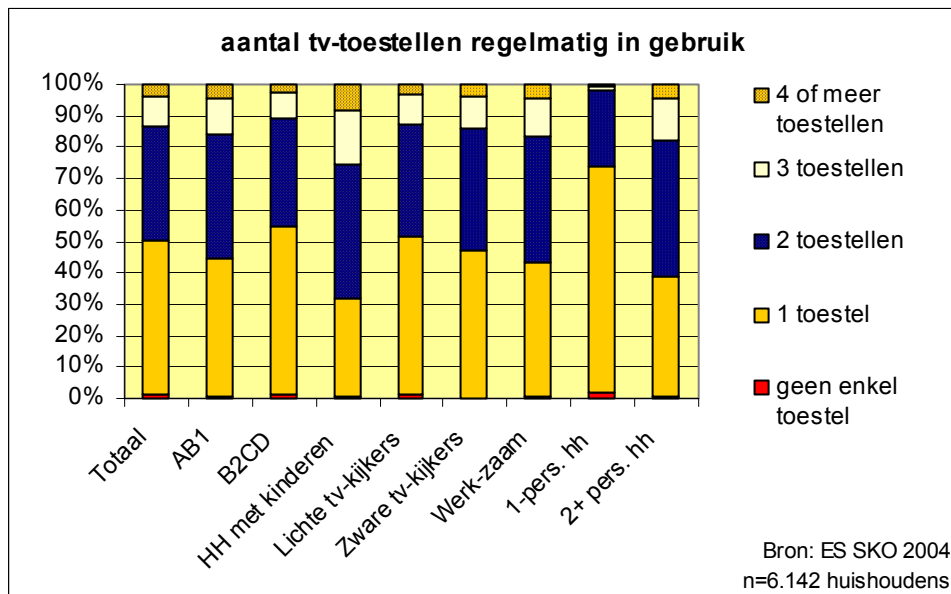
In 2004 heeft ruim 98 procent van de huishoudens een of meerdere tv-toestellen in gebruik, net als in 2003. Het gemiddelde aantal tv-toestellen per huishouden is met 1,7 toestel iets hoger dan in 2003 (1,6). Er is wederom een lichte verschuiving zichtbaar in de toename van 3^e toestellen en meer.

Figuur 2.

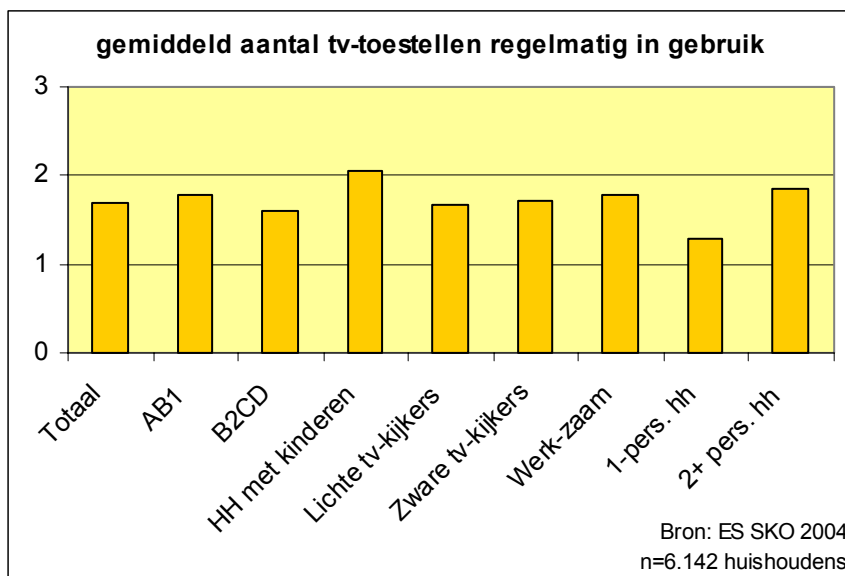
Huishoudens met kinderen en meerpersoons huishoudens hebben de meeste tv-toestellen regelmatig in gebruik. Eenpersoons huishoudens daarentegen hebben gemiddeld duidelijk de minste tv-toestellen in gebruik. Dit is geheel overeenkomstig de verwachting.

Figuur 3.

Gemiddeld bezit een huishouden in 2004 1,7 tv-toestel. De meeste toestellen staan bij huishoudens met kinderen (gemiddeld 2), de minste staan bij eenpersoons huishoudens (gemiddeld 1,3).

Figuur 4.

4.2 Tv bezit tweede woning

2,7 procent van de huishoudens beschikt over een tweede woning, waarin vaak ook tv-toestellen aanwezig zijn. In totaal bevat 2,2 procent van alle huishoudens een of meer toestellen in de tweede woning. Gemiddeld staan er 1,3 toestellen in de tweede woning, dit is iets hoger dan in 2003 (1,2).

4.3 Teletekst

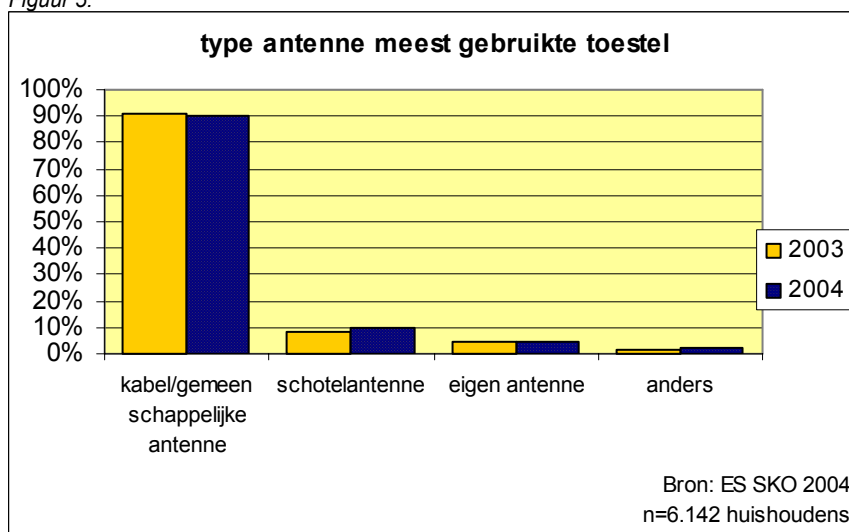
Teletekst is gemeengoed geworden voor de televisie. Een televisie zonder Teletekst lijkt niet meer verkrijgbaar op de markt. Gemiddeld is Teletekst op bijna 92 procent van de meest gebruikte toestellen aanwezig. Dit is weer iets hoger dan in 2003 (91 procent). Binnen enkele jaren, als de oudere toestellen zullen worden vervangen door nieuwe, zal dit percentage ongetwijfeld nog licht stijgen.

Tussen de doelgroepen bestaan verschillen, zo bezitten huishoudens met kinderen de meeste toestellen met Teletekst: 94,4 procent. De minste toestellen met Teletekst staan bij eenpersoons huishoudens (86,9 procent), hetgeen betekent dat daar sprake is van wat oudere toestellen.

4.4 Type antenne / schotelbezet

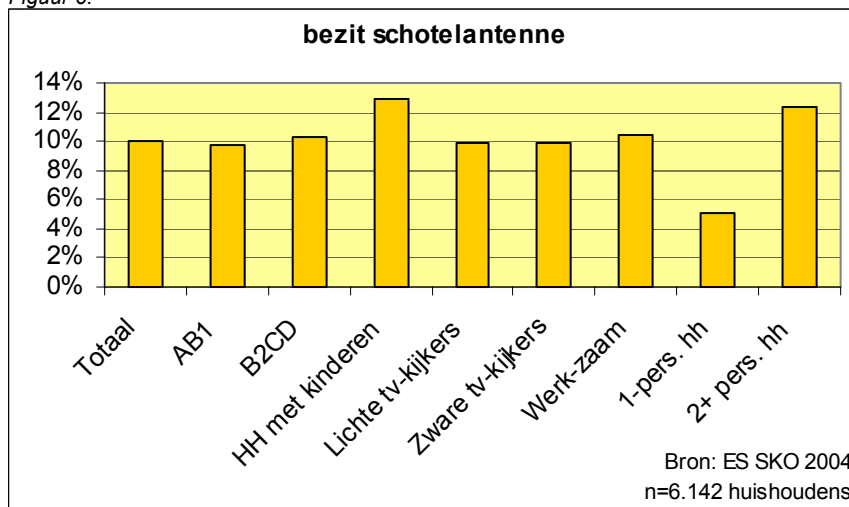
Het percentage kabelabonnementen of aansluitingen op een gemeenschappelijke antenne is licht gedaald, terwijl het percentage "eigen antenne" met onder andere de spriet en de eigen buitenantenne licht is gestegen ten opzichte van 2002. Het percentage schotelbezet is gestegen van 8,3 procent in 2003 naar 10 procent in 2004. De start van Digitenne (digitale ethertelevisie) in de loop van 2003 was in 2003 niet zichtbaar in de cijfers; de categorie "anders" steeg wel iets, maar deze stijging was niet significant. Nu stijgt de categorie "anders" door naar 2,1 procent. Inmiddels is deze vraag in de vragenlijst 2005 uitgebreid met de antwoordcategorie "Digitenne/KPN digitale televisie (abonnement)".

Figuur 5.

Ook het schotelbezet is duidelijk het laagst bij de eenpersoons huishoudens: 5,1 procent. Vooral bij huishoudens met kinderen (12,9 procent), en bij meerpersoons huishoudens is het schotelbezet relatief hoog (12,3 procent).

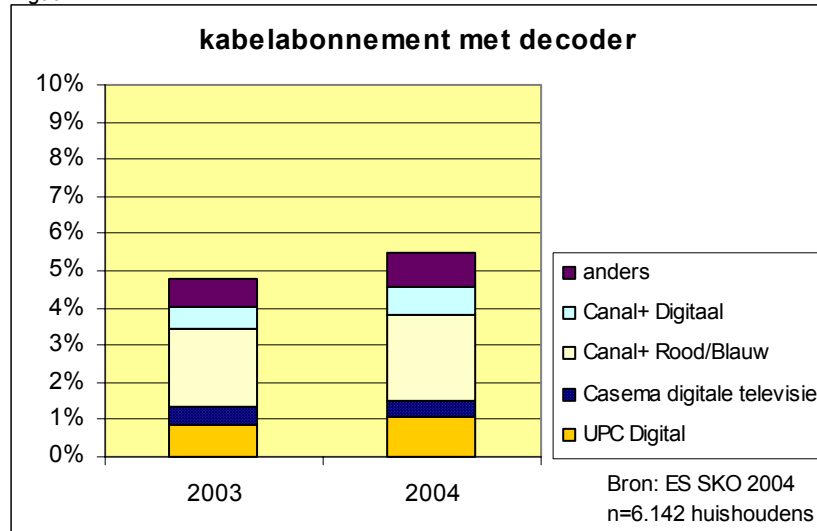
Figuur 6.

4.5 Decoderbezit en –gebruik

Kabelmaatschappijen bieden vaak de mogelijkheid om in combinatie met het kabelabonnement, een decoder af te nemen. Met deze decoder kunnen allerlei extra diensten worden afgenomen. Het percentage huishoudens met een decoder steeg van 4,8 procent in 2003 naar 5,5 procent in 2004.

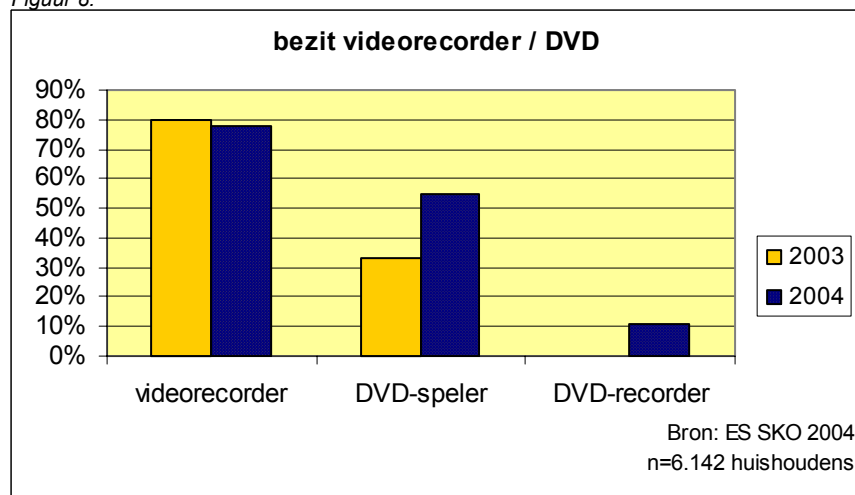
Figuur 7.

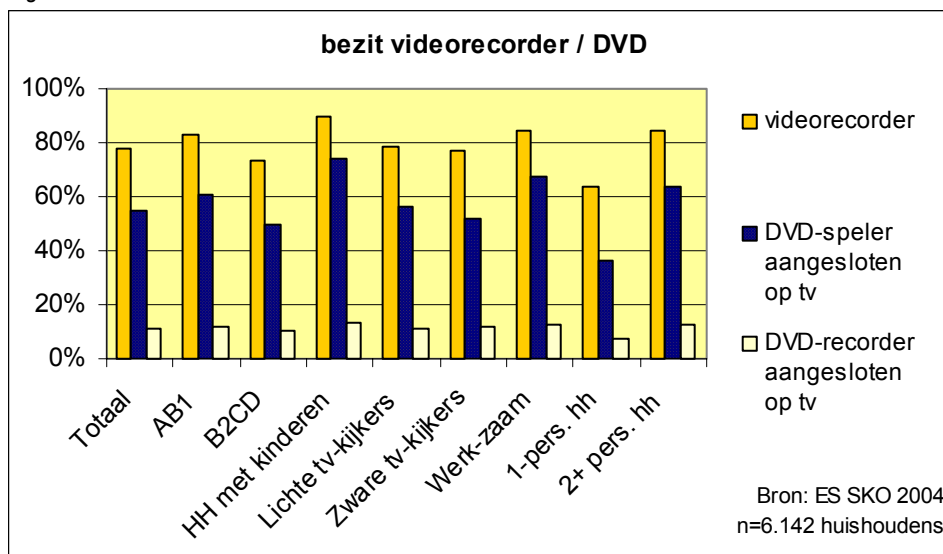
4.6 Bezit videorecorder / DVD-speler/recorder

Het percentage huishoudens dat een videorecorder bezit is in 2004 78 procent en is daarmee iets gedaald ten opzichte van 2002 (80%). Dit gegeven is interessant om af te zetten tegen het gestaag groeiende bezit van DVD-spelers dat kan worden aangesloten op de tv. Het percentage DVD-bezit is in 2004 gemiddeld ruim 54 procent (zelfs 58% in het 2^e halfjaar!) ten opzichte van 33 procent in 2003. Het DVD-recorder bezit is in 2004 voor het eerst gemeten. Gemiddeld bezit in 2004 ruim 11 procent van de huishoudens een DVD-recorder die aangesloten kan worden op een tv. In het eerste halfjaar 2004 was dit 10,4 procent, in het 2^e halfjaar al 11,8 procent.

Figuur 8.

Figuur 9.

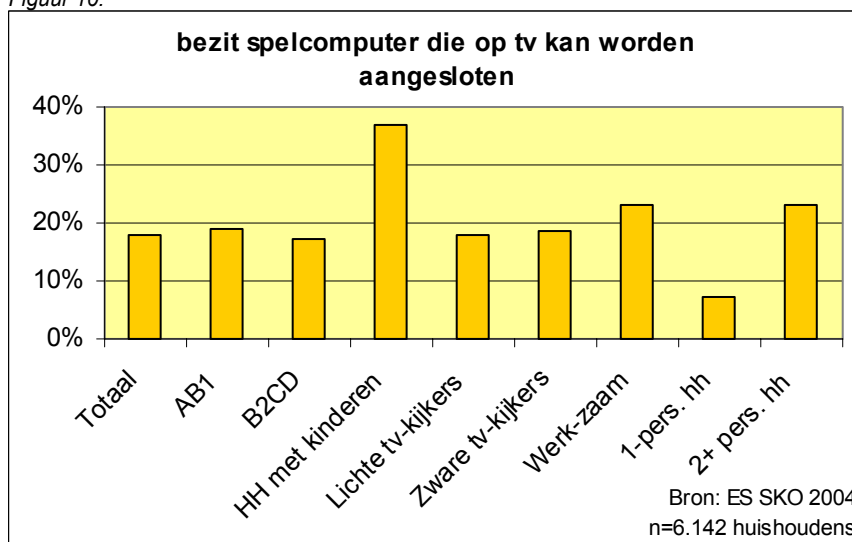

Ook hier hetzelfde beeld: In huishoudens met kinderen en meerpersoons huishoudens is het bezit van zowel de videorecorder, als de DVD-speler, als de DVD-recorder het hoogst.

4.7 Bezit spelcomputer die op de tv kan worden aangesloten

Het bezit van spelcomputers is met ruim 20 procent iets gestegen ten opzichte van 2003 (18%). Per doelgroep verschilt het sterk. Het is niet verwonderlijk dat vooral huishoudens met kinderen verreweg het vaakst een spelcomputer bezitten: 39 procent. Bij eenpersoons huishoudens is dit slechts 9 procent.

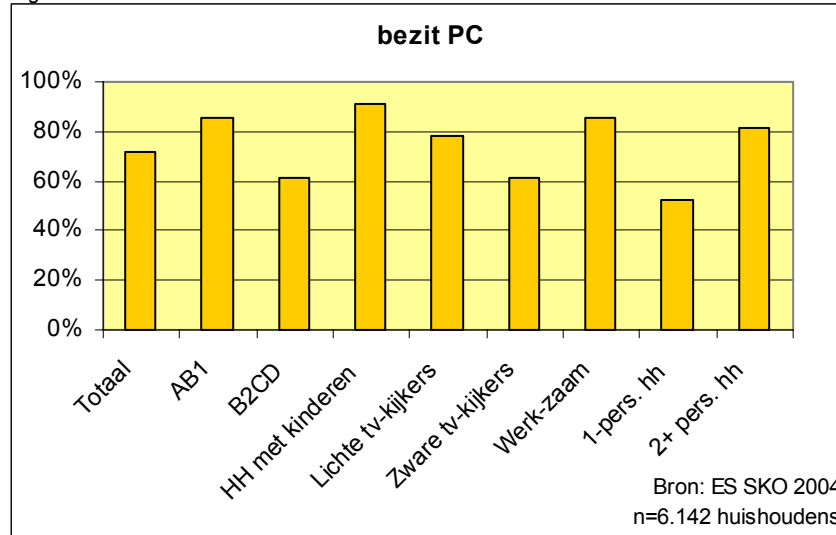
Figuur 10.

4.8 PC bezit / tv-kijken via de PC

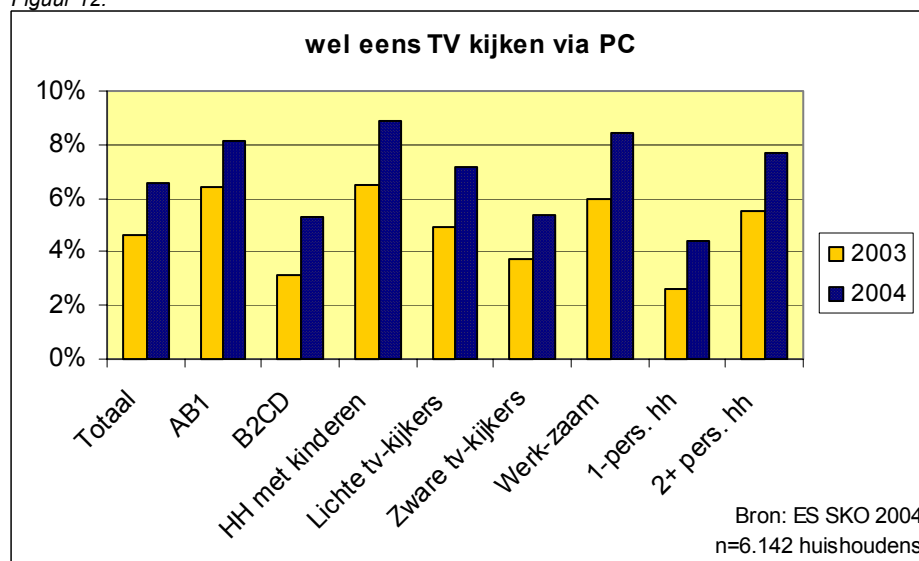
Het PC bezit (72 procent) is eveneens gestegen ten opzichte van 2003 (68%). Per doelgroep verschilt het sterk. Zo zijn het wederom de eenpersoons huishoudens die qua bezit het laagst scoren met 52 procent. Bij PC bezit is sociale klasse wel een belangrijke discriminant, AB1 scoort 86 procent, bij B2CD is dit 60 procent. Ook hier zijn het de huishoudens met kinderen waar de meeste PC's in bezit zijn met maar liefst 91 procent.

Figuur 11.

Televisie kijken via de PC begint terrein te winnen. Het percentage huishoudens dat wel eens tv kijkt via de PC is gestegen van 4,6 procent in 2003 naar 6,6 procent in 2004. Ongetwijfeld zal de definitieve doorbraak van goedkope breedband internetaansluitingen hierin een grote rol spelen, evenals de steeds goedkoper wordende (video)hardware voor de PC.

Figuur 12.

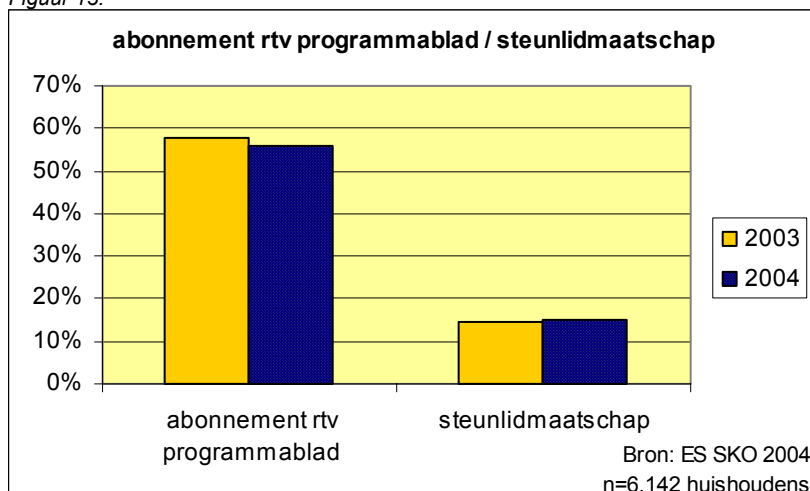
Het blijkt dat de hoeveelheid tv-kijken op de PC per doelgroep vergelijkbaar is met het bezit van een PC, waarbij elke doelgroep vaker kijkt dan in 2003. Het zijn de huishoudens met kinderen die het hoogst scoren met 8,9 procent, gevolgd door de werkzamen en sociale klasse AB1 (8,4 resp. 8,1 procent). De eenpersoons huishoudens (4,4 procent) kijken gemiddeld het minst vaak tv via de PC.

TV kijken via de PC kan op verschillende manieren. Via de tv kaart kijkt 2,1 procent wel eens, via de mediaspeler 3 procent en via beide manieren 0,9 procent. Bij TV kijken via de tv kaart kijkt de kijker direct naar een uitzending, terwijl via de media speler zowel direct als indirect televisie kan worden gekeken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan beeldmateriaal dat via internet wordt opgevraagd.

4.9 Abonnement rtv programmablاد / steunlidmaatschap

Het percentage huishoudens dat een of meer abonnementen heeft op een RTV programmablاد is licht gedaald van 57,7 procent in 2003 naar 56,1 procent in 2004. Het percentage huishoudens met een of meer steunlidmaatschappen is gelijk gebleven ten opzichte van 2003.

Figuur 13.

Bij de programmabladen is het Veronicablاد nog steeds duidelijk de marktleider met bijna 16 procent penetratie. De overige programmabladen volgen op ruime afstand rond de 5 à 6 procent.

Traditioneel zijn de steunlidmaatschappen van de EO en de VPRO het populairst. Bij de EO is het percentage lager dan daarvoor met ruim 4 procent. Bij de VPRO is het vrijwel gelijk gebleven met ruim 2 procent.

BIJLAGE: Kerncijfers 2004

In onderstaande tabellen staan de kerncijfers weergegeven voor 2004. Naast de kolom met totalen staan de doelgroepen sociale klasse AB1, sociale klasse B2CD, lichte tv-kijkers, zware tv-kijkers, werkzamen, huishoudens met kind(eren), eenpersoons huishoudens en tenslotte meerpersoons huishoudens weergegeven.

	Totaal	AB1	B2CD	Lichte tv-kijkers	Zware tv-kijkers	Werkzaam	HH met kinderen	1-pers. hh	2+ pers. hh
	6142	2771	3371	3998	1980	4105	1708	1997	4145
1 of meer tv-toestellen regelmatig in gebruik	98,6%	98,9%	98,4%	98,2%	99,9%	99,0%	99,0%	97,7%	99,1%
aantal tv-toestellen regelmatig in gebruik (gemiddeld)	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7	1,8	2,0	1,3	1,8
tv-toestellen in tweede woning	2,2%	2,7%	1,8%	2,2%	2,1%	2,3%	2,1%	1,0%	2,8%
Teletekst op basistoestel	91,9%	93,4%	90,7%	91,2%	94,0%	93,7%	94,4%	86,9%	94,3%
kabelabonnement of gemeenschappelijke antenne	90,2%	91,7%	90,5%	90,1%	93,9%	91,7%	90,0%	92,2%	90,5%
eigen antenne	4,7%	3,6%	4,5%	4,5%	3,0%	4,1%	5,3%	2,3%	5,0%
schotelantenne	10,0%	9,7%	10,3%	9,9%	9,9%	10,4%	12,9%	5,1%	12,3%
kabelabonnement met decoder (niet Canal+)	2,4%	1,9%	2,2%	1,9%	2,3%	2,4%	2,7%	1,7%	2,2%
videorecorder	77,8%	83,3%	73,2%	78,5%	77,2%	84,5%	89,7%	63,5%	84,6%
DVD-speler aangesloten op een televisie	54,5%	60,5%	49,6%	56,3%	51,8%	67,1%	73,8%	36,0%	63,5%
DVD-recorder aangesloten op een televisie	11,1%	11,6%	10,7%	11,0%	11,8%	12,8%	13,3%	7,6%	12,8%
spelcomputer die op tv kan worden aangesloten	20,3%	21,3%	19,4%	20,2%	20,7%	25,9%	39,1%	8,8%	25,8%
PC	72,1%	85,8%	60,9%	77,9%	61,4%	85,6%	91,0%	52,4%	81,7%
kijkt wel eens tv via de PC	6,6%	8,1%	5,4%	7,2%	5,5%	8,4%	8,8%	4,4%	7,7%
abonnement rtv programmablاد: geen	56,1%	58,1%	54,5%	53,9%	60,2%	55,6%	54,3%	51,3%	58,5%
abonnement steunlidmaatschap: geen	15,0%	17,6%	12,8%	15,5%	13,1%	13,9%	13,5%	15,1%	14,9%

Bron: Establishment Survey SKO 2004
n=6.142 huishoudens